MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO

Seduta tal-21 ta' Ottubru, 2003

Citazzjoni Numru. 1024/1999/1

Anthony Fabri g]al *Untours Insurance Agency Ltd*, u din g]al *Qatar Insurance Company* kif surrogati fid-drittijiet ta' Carmelo Degiovanni; u l-istess Carmelo Degiovanni

versus

Filomeno Borg; u b'dikriet tat-22 ta' Lulju 1999 [ie awtorizzat l-intervent fil-kaw\a tas-so`jetà *Middle Sea Insurance p.l.c.*

Din il-kaw\a hija dwar]abta bejn \ew[karrozzi li [rat f'Ra]al {did, quddiem i`-~imiteru, fil-25 ta' {unju 1998.
I`-`itazzjoni tg]id illi dak in-nhar, waqt illi Roberto Degiovanni kien qieg]ed isuq il-vettura tal-marka *Rover* bin-numru ROB 410, proprjetà ta' l-attur Carmelo Degiovanni, din]abtet mal-vettura tal-marka *Honda* bin-numru DAH 398, misjuqa mill-konvenut, u saritilha l-]sara. Il-]abta [rat bi]tija tal-konvenut, i\da dan qieg]ed ji`]ad]tijietu.

Is-so`jetà attri`i g]amlet tajjeb, ta]t *comprehensive insurance policy*, g]ad-danni]lief g]al *excess* ta’ mija u]amsin lira (Lm150), li batihom l-attur l-ie]or. Id-danni b’kollox kienu ta’ elf mija u tmienja u tmenin lira u tlieta u tletin `ente\mu (Lm1,188.33).

L-atturi fet]u din il-kaw\a u qeg]din jitolbu illi l-qorti:

1. tg]id illi l-l-konvenut ja]ti g]all-in`ident u g]andu jag]mel tajjeb g]ad-danni;

2. tillikwida d-danni tas-so`jetà attri`i fis-somma ta’ elf u tmienja u tletin lira u tlieta u tletin `ente\mu (Lm1,038.33), u dawk ta’ l-attur Carmelo Degiovanni fis-somma ta’ mija u]amsin lira (Lm150); u

3. tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-atturi d-danni hekk likwidati, flimkien ma’ l-ispejje\ u l-img]ax.

Il-konvenut ressaq dawn l-e``ezzjonijiet:

1. l-ewwel talba g]andha ti[i mi`]uda g]ax kien is-sewwieq l-ie]or li ja]ti g]all-in`ident;

2. ma hemmx danni li g]alihom g]andu jag]mel tajjeb il-konvenut, u g]alhekk it-tieni u t-tielet talbiet ukoll g]andhom ji[u mi`]uda.

B’rikors tal-20 ta’ Lulju 1999 is-so`jetà *Middle Sea Insurance p.l.c.* talbet li tit]alla tid]ol fil-kaw\a *in statu et terminis*, u, wara illi t-talba tag]ha ntlaqg]et b’dikriet tat-22 ta’ Lulju 1999, ressqet l-e``ezzjoni illi l-]tija kienet ta’ Roberto Degiovanni.

Il-]abta skond l-atturi [rat hekk:

I\-\ew[vetturi kienu telg]in Vjal Santa Lu`ija minn ]dejn i`-~imiteru lejn Santa Lu`ija; il-konvenut kien fuq quddiem, fil-*lane* qrib in-nofs tat-triq, u s-sewwiq l-ie]or fil-*lane* qrib il-[enb tat-triq, fuq il-lemin tal-konvenut. Hekk kif wasal qrib id-da]la lejn i`-~imiteru, il-konvenut kiser lejn il-lemin, bil-]sieb li jdur lura lejn il-Marsa, u hekk mil-*lane* tieg]u qasam il-*lane* tas-sewwiq l-ie]or, u s-sewwiq l-ie]or billi sabu quddiemu baqa’ die]el [o fih.

Il-ver\joni tal-konvenut hija li tassew kien kiser lejn il-lemin, quddiem is-sewwiq l-ie]or, biex idur lejn il-Marsa, i\da din il-manuvra ma g]amilhiex minnufih qabel il-]abta, u kien wieqaf jistenna t-traffiku nie\el lejn il-Marsa meta da]al fih is-sewwiq l-ie]or.

Xehed ukoll Alfred Laferla, li kien riekeb mal-konvenut, u dan ukoll xehed illi l-konvenut kien ilu]in x’aktarx twil qabel il-]abta.

Il-ver\jonijiet li taw i\-\ew[sewwiqa lill-pulizija minnufih wara l-in`ident ikomplu jitfg]u dubju fuq x'[ara tassew, g]ax ma jaqblux g]al kollox ma' dak li xehdu quddiem il-qorti.
Il-konvenut kien qal hekk:
… … … he was proceeding up Santa Lucia Avenue, Paola, and when he put on the indicator to turn to the right side for the Cemetery and [*sic*] the collision occurred.
Ma jg]idx li kien wieqaf meta saret il-]abta.
Is-sewwiq l-ie]or kien qal hekk:
I was going to the way to Santa Lucia [*sic*] and I found car nº DAH 398 [tal-konvenut] at the middle of the road who [*sic*] was going to the way of the Cemetery and we collided.
Ma jg]idx illi l-konvenut qasam dak il-]in quddiemu; ig]id biss li sabu quddiemu.
Huwa wkoll relevanti illi s-sewwiq tal-vettura assikurata]alla *brake marks* ta' aktar minn tnax-il metru, li huma x'aktarx twal meta tqis li kien g]at-telg]a u li parti sew mill-*momentum* tal-velo`ità tieg]u xorbitu d-daqqa; dan ifisser li kien qieg]ed i[erri wisq u forsi]aseb tard wisq biex iwaqqaf meta ra l-konvenut wieqaf quddiemu.
Fi`-`irkostanzi, il-qorti hija tal-fehma illi lill-atturi ma se]]ilhomx li jeg]elbu l-oneru tal-prova biex juru illi l-]tija kienet tal-konvenut; g]alhekk it-talbiet tag]hom ma jistg]ux jintlaqg]u.
G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi ti`]ad it-talbiet ta' l-atturi u tikkundannahom i]allsu l-ispejje\ [udizzjarji kollha.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------